

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ЕНТОМОЛОГІЯ

спеціальність	201 «Агрономія»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Агрономія»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Байдик Галина Василівна

Вища освіта – спеціальність **Захист рослин**

Науковий ступінь - кандидат сільськогосподарських наук 06.01.11 **Захист рослин від шкідників і хвороб**

Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

Досвід роботи – 42 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 5 навчальних посібників;
- співавторка 8 тематичних публікацій;
- учасниця наукових конференцій.

телефон	0975805881	електронна пошта	Kaf.zoo.ento@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle
---------	------------	------------------	------------------------	-----------------------	--------------------

До викладання дисципліни долучені: доцент Сіроус Л.Я., доцент Забродіна І.В.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування професійних умінь щодо захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів, впровадження у виробництво інтегрованої системи захисту посівів з урахуванням конкретних умов, видового складу і корисної флори та фауни.
Формат	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • своєчасно виявляти шкідників і вірно встановлювати їх видову належність (ЗК 8, ЗК 10, СК 1, СК 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 13, ПРН 15) / робота в групах; • на основі економічних порогів шкідливості (ЕПШ) правильно вибирати найбільш ефективний комплекс заходів щодо обмеження їх чисельності (ЗК 8, ЗК 10, СК 1, СК 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 13, ПРН 15) / робота в групах; • використовувати знання про основних ентомофагів та збудників хвороб шкідливих комах для проведення біологічного захисту сільськогосподарських культур (ЗК 8, ЗК 10, СК 1, СК 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 13, ПРН 15) / робота в групах; • планувати і проектувати заходи із захисту сільськогосподарських культур, забезпечувати їх екологічну та економічну ефективність і доцільність (ЗК 8, ЗК 10, СК 1, СК 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 13, ПРН 15) / робота в групах;
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 20 годин лекції, 24 годин-лабораторні; 46 годин- самостійна робота; модульний контроль (4 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетентності	<p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).</p> <p>СК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.</p> <p>ПРН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обов'язки, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.</p> <p>ПРН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.</p>
-----------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ЕНТОМОЛОГІЯ

Лекція 1.	Вступ. Предмет і завдання навчальної дисципліни. Морфологія та анатомія комах.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Поділ тіла на відділи. Голова, груди, черевце та їх придатки.	Самостійна робота	Морфологічний опис комах. Використання феромонів, гормонів, репелентів, антифідантів в захисті насаджень від шкідників. Вплив абіотичних та біотичних чинників на розвиток і розмноження комах.
Лекція 2.	Розмноження, розвиток і життєві цикли комах. Біологія комах.	ПЗ 2	Особливості розмноження та розвитку комах. Типи яєць, личинок, лялечок у комах. Типи пошкоджень лісових порід комахами.		Характеристика основних рядів та родин комах з неповним і повним перетворенням
Лекція 3.	Систематика та класифікація комах.	ПЗ 3	Визначення систематичних ознак основних рядів комах з неповним і повним перетворенням.		

Модуль 2. БАГАТОЇДНІ ШКІДНИКИ, ШКІДНИКИ ЗЕРНОВИХ ЗЛАКОВИХ І ЗЕРНОБОБОВИХ КУЛЬТУР

Лекція 4.	Багатоїдні шкідники, поширеність, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 4	Багатоїдні шкідники (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).	Самостійна робота	Видовий склад багатоїдних шкідників. Загальна характеристика.
Лекція 5.	Шкідники зернових злакових культур, поширеність, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 5	Шкідники зернових злакових культур (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).		Видовий склад зернових злакових культур. Загальна характеристика.
Лекція 6.	Шкідники зернових бобових культур та багаторічних бобових трав, поширеність, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 6	Шкідники зернових бобових культур та багаторічних бобових трав (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).		Видовий склад шкідників зернових бобових культур та багаторічних бобових трав. Загальна характеристика.

Модуль 3. ШКІДНИКИ ТЕХНІЧНИХ ТА ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР

Лекція 7.	Шкідники цукрового буряку та інших технічних культур, поширеність, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 7	Шкідники цукрового буряку та інших технічних культур (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).	Самостійна робота	Видовий склад шкідників цукрового буряку, соняшнику, картоплі, льону. Загальна характеристика.
-----------	---	------	--	-------------------	--

Лекція 8.	Шкідники овочевих культур відкритого та закритого ґрунту, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 8	Шкідники овочевих культур (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).		Видовий склад шкідників капустияних, цибулевих, зонтичних, гарбузових культур. Загальна характеристика.
Модуль 4. ШКІДНИКИ ПЛОДОВИХ, ЯГІДНИХ КУЛЬТУР, ВИНОГРАДУ, ЗЕРНА ТА ПРОДУКТІВ ЙОГО ПЕРЕРОБКИ					
Лекція 9.	Шкідники плодових культур, поширеність, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 9	Шкідники плодових культур (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).	Самостійна робота	Видовий склад шкідників плодових культур. Загальна характеристика.
		ПЗ 10	Шкідники плодових культур (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).		
Лекція 10.	Шкідники ягідних культур, винограду, зерна та продуктів його переробки, особливості їх розвитку та заходи захисту від них.	ПЗ 11	Шкідники ягідних культур (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).		Видовий склад шкідників ягідних культур. Загальна характеристика.
		ПЗ 12	Шкідники зерна та продуктів його переробки (діагностичні ознаки, біологічні особливості, характер пошкоджень).		Видовий склад шкідників зерна та продуктів його переробки. Загальна характеристика.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Білик М. О., Євтушенко М. Д., Марютін Ф. М. Захист овочевих культур від хвороб і шкідників у закритому ґрунті: навч. посібник. Харків, Еспада, 2003. 464 с.
2. Довідник з питань захисту овочевих та баштанних рослин від шкідників, хвороб та бур'янів / за ред. Г. І. Ярового. – Харків: Плеяда, 2006. – 328 с.
3. Ентомологія: підручник / Федоренко В.П., Покозій Й.Т., Круть М.В. та ін.; за ред. В.П. Федоренка. К.: Фенікс, Колобіг, 2013, 344 с.
4. Захист злакових і бобових культур від шкідників, хвороб і бур'янів: навчальний посібник / за ред. В. К. Пантелєєва. Харків: Еспада, 2005. – 672с.
5. Писаренко В. М., Писаренко П. В. Захист рослин: екологічно обґрунтовані системи. Полтава: Камелот, 1999. 188 с.
6. Рубан М. Б., Лікар Я. О., Гадзало Я. М., Бобось І. М. Сільськогосподарська ентомологія: підручник. 2-ге вид. Київ: Фенікс, 2011. 622 с; іл.
7. Саблук В. Т., Шендрик Р. Я., Запольська Н.М. Шкідники та хвороби цукрових буряків. Київ: Колобіг, 2005. 448 с.
8. Федоренко В. П., Покозій Й. Т., Круть М. В. Шкідники сільськогосподарських рослин. Київ: Колобіг, 2004. 355 с.
9. Шевчук І. В. Сучасні методи захисту плодово-ягідних овочевих культур від шкідливих організмів. Київ, 2003. 175 с.

Методичне забезпечення

1. Практикум із с.-г. ентомології: навч. посіб. / Б.М. Литвінов, М.Д.Євтушенко, Г.В. Байдик та ін. К.: Аграрна освіта, 2009. 301 с.
2. Сільськогосподарська ентомологія: підручник / Байдик Г.В., Білецький Є.М., Євтушенко М.Д. та ін.; за ред. Б.М. Литвинова, М.Д. Євтушенка. К.: Вища школа, 2005, 511с.
3. Сільськогосподарська ентомологія: назви основних шкідників сільськогосподарських культур і лісових насаджень / М.Д.Євтушенко, Г.В. Байдик, І.В. Забродіна, І.П. Леженіна, Л.Я. Сіроус, С.В. Станкевич, Л.В. Герман. – Вид. 4-е, перероб. і доп. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. –152 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.